RETTENS KENDELSE (Fjerde Afdeling)
3. februar 1998 *

I sag T-68/96,

Dimitrios Polyvios, Piræus (Grækenland), ved advokat Vassilios Zangas, Athen, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat Catherine Thill-Kamitaki, 15, avenue du Bois

sagsøger,

mod

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved Maria Condou Durande og Hubertus van Vliet, Kommissionens Juridiske Tjeneste, og med valgt adresse i Luxembourg hos Carlos Gómez de la Cruz, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Wagnercentret, Kirchberg,

sagsøgt,

angående en påstand om erstatning for det økonomiske tab, som sagsøgeren hævder at have lidt som følge af Kommissionens forsømmelse i forbindelse med vedtagelsen af en beslutning om imødekommelse af en ansøgning om finansiel støtte til oprettelse af et blandet selskab i Senegal,

har

* Processprog: græsk.

DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET I FØRSTE INSTANS
(Fjerde Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, P. Lindh, og dommerne K. Lenaerts og J. D. Cooke,

justitssekretær: H. Jung,

afsagt følgende

Kendelse

Relevant lovgivning og terminologi

1 Tonnagen eller drægtigheden er udtryk for et handelsskibs indre rumfang. Det bruges som grundlag for beregningen af diverse udgifter, navnlig lods- og bugsérafgifter. Der findes forskellige regler, såkaldte måleregler, vedrørende måden for beregning af tonnagen. Disse regler er forskellige, såvel hvad angår principperne som med hensyn til anvendelsen.

2 Med henblik på at fastlægge ensartede principper og regler for tonnageberegningen har en række stater afsluttet internationale konventioner. Der gælder i dag to: konventionen om indførelse af et ensartet system for måling af skibe, som blev undertegnet i Oslo den 10. juni 1947 (herefter »Oslo-konventionen«), og den internationale konvention om måling af skibe, der blev undertegnet i London den 23. juni 1969 (herefter »London-konventionen«). Disse to konventioner indeholder to metoder til måling, henholdsvis betegnet »Oslo-metoden« og »London-metoden«, som fører til forskellige resultater ved beregningen af drægtigheden. Således er den

tonnage, der fremkommer ved anvendelse af London-metoden, højere, idet der medregnes rum, som ikke medregnes efter Oslo-metoden.

3 Strukturpolitikken inden for fiskerisektoren, der hviler på Rådets forordning (EØF) nr. 4028/86 af 18. december 1986 om fællesskabsforanstaltninger til forbedring og tilpasning af fiskeri- og akvakultur-strukturerne (EFT L 376, s. 7, herefter »forordning nr. 4028/86«), som navnlig ændret ved Rådets forordning (EØF) nr. 3944/90 af 20. december 1990 (EFT L 380, s. 1), tager især sigte på en afbalanceret udnyttelse af fiskeressourcerne i fællesskabsfarvandene og udvidelse af Fællesskabets forsyningskilder.

4 Som led i denne politik yder Kommissionen en finansiel fællesskabsstøtte til projekter for blandede selskaber, der omfatter en eller flere redere i Fællesskabet og en eller flere partnere i et tredjeland, når sigtet med selskaberne er at udnytte og øge værdien af fiskeressourcerne i farvande, der henhører under disse tredjelandes overhøjhed og/eller jurisdiktion, med sigte på i første række at forsyne Fællesskabets marked (artikel 21a og artikel 21b, stk. 1, i forordning nr. 4028/86).

Sagens faktiske omstændigheder

5 Ved beslutning af 29. april 1986 [C (86) 406/196, ikke offentliggjort], der blev truffet i henhold til Rådets forordning (EØF) nr. 2908/83 af 4. oktober 1983 om en fælles foranstaltning til omstrukturering, modernisering og udvikling af fiskeriet og akvakulturen (EFT L 290, s. 1, herefter »forordning nr. 2908/83«), godkendte Kommissionen ydelsen af en støtte til sagsøgerens bygning af et nyt fiskerfartøj, Maistrali II, der trådte i stedet for hans forrige fartøj.

6 Efter at den var færdigbygget, blev Maistrali II endeligt målt den 23. februar 1988 på grundlag af regel nr. 1 i det græske lovdekret nr. 973/71. I nationalitetscertifikatet af 26. februar 1988 anføres vedrørende tonnagen: »Gross (g.r.t.) 297,60« [»brutto (b.r.t.) 297,60«].

7 Den 7. oktober 1988 blev der foretaget en ny måling, denne gang på grundlag af London-konventionen. Det internationale målebrev (1969) af 7. oktober 1988 angiver: »Gross tonnage 479« (»bruttotonnage 479«). I nationalitetsbeviset af 8. december 1988 angives: »Gross (g.r.t.) 479« [»brutto (b.r.t.) 479«].

8 Den 9. januar 1992 indgav sagsøgeren en ansøgning til det græske Landbrugsministerium om finansiel støtte til et projekt for oprettelse af et blandet selskab i Senegal (herefter »ansøgningen af 9.1.1992«) i henhold til forordning nr. 4028/86. Han oplyste i ansøgningen, at Maistrali II havde en tonnage på 479 brt (bruttoregistertons). Ministeriet fremsendte støtteansøgningen, vedlagt dokumentation, til Kommissionen den 25. februar 1992, idet det anbefalede, at der blev tildelt en finansiel støtte, der var beregnet på grundlag af en tonnage på 297,60 brt.

9 Ved beslutning af 5. juli 1993 [C (93) 1823 endelig udg./20, herefter »beslutningen af 5. juli 1993«] tildelte Kommissionen en finansiel støtte til sagsøgerens projekt for et blandet selskab med et maksimumsbeløb på 1 267 800 ECU. I bilaget til beslutningen var det anført, at Maistrali II havde en tonnage på 297,60 brt.

10 Ved skrivelse af 21. juli 1993 til det græske Landbrugsministerium og skrivelse af 8. august 1993 til direktorat D, »Strukturer og områder, der er afhængige af fiskeri«, i Generaldirektoratet for Fiskeri (GD XIV) (herefter »direktorat XIV. D«) i Kommissionen anførte sagsøgeren, at beslutningen af 5. juli 1993 var baseret på den urigtige tonnage 297,60 brt og ikke på den virkelige tonnage 479 brt. Direktøren for direktorat XIV. D svarede ved skrivelse af 23. august 1993, at den nævnte

beslutning var blevet truffet på grundlag af de oplysninger, der var meddelt af de græske myndigheder, herunder Maistrali II's tonnage, 297,60 brt.

11 I den følgende tid blev der taget en række kontakter mellem på den ene side sagsøgeren og det græske Landbrugsministerium og på den anden side direktorat XIV. D. Herunder blev spørgsmålet om fastlæggelsen af den rigtige metode til beregning af tonnagen for Maistrali II behandlet. Den 1. oktober 1993 sendte det græske Landbrugsministerium en skrivelse til direktorat XIV. D, og den 22. november 1993 sendte sagsøgerens repræsentant en skrivelse til chefen for enhed 2, »Grækenland, Portugal, Irland«, i direktorat XIV. D (herefter »enhed XIV. D.2«). I denne sidstnævnte skrivelse gjorde sagsøgerens repræsentant nærmere bestemt gældende — idet han henviste til Rådets forordning (EØF) nr. 2930/86 af 22. september 1986 om definition af fiskerfartøjers karakteristika (EFT L 274, s. 1, herefter »forordning nr. 2930/86«) og til Kommissionens forordning (EØF) nr. 1956/91 af 21. juni 1991 om gennemførelsesbestemmelser til forordning nr. 4028/86 for så vidt angår foranstaltninger til tilskyndelse til oprettelse af blandede selskaber (EFT L 181, s. 1) — at den tonnage, der skulle tages i betragtning ved anvendelsen af forordning nr. 4028/86, var den, der var beregnet i henhold til London-konventionens bestemmelser, og han anmodede følgelig om, at der blev tildelt sagsøgeren en supplerende finansiel støtte, således at den samlede støtte svarede til det beløb, som han havde ret til.

12 Ved skrivelse til sagsøgeren af 14. januar 1994 meddelte chefen for enhed XIV. D.2 ham, at »[hans] henvendelse [var] til undersøgelse vedrørende de juridiske aspekter, og at [han ville få] tilsendt et begrundet svar snarest muligt«.

13 Generaldirektøren for GD XIV besvarede skrivelsen af 1. oktober 1993 fra det græske Landbrugsministerium og skrivelsen af 22. november 1993 fra sagsøgerens repræsentant ved to skrivelser af 1. februar 1994. Han anførte heri, at målingen af drægtigheden for Maistrali II efter bestemmelserne i London-konventionen ikke kunne lægges til grund med henblik på beregningen af den finansielle fællesskabsstøtte til oprettelse af det blandede selskab vedrørende dette fartøj, fordi bilag VII til forordning nr. 4028/86 fastsatte beløbene for den nævnte støtte på grundlag af en måling af fartøjerne i brt. Kommissionen bemærkede, at bestemmelserne i for-

ordning nr. 2930/86 ifølge forordningens artikel 7 først fandt anvendelse fra den 18. juli 1994. I øvrigt var Maistrali II blevet bygget med en drægtighed på 297,60 brt ifølge de græske bestemmelser om måling, og der var modtaget støtte til bygningen på grundlag af denne drægtighed i henhold til forordning nr. 2908/83. Den senere ommåling på grundlag af London-konventionen i GT (»Gross tonnage«, bruttotonnage efter den engelske terminologi) kunne følgelig ikke lægges til grund med henblik på beregningen af den finansielle støtte til oprettelsen af et blandet selskab.

14 Ved skrivelse af 11. maj 1994 anmodede det græske Landbrugsministerium direktorat XIV. D om at skifte standpunkt og yde en supplerende finansiel støtte til sagsøgeren på grundlag af den tonnage, der fremkom ved anvendelsen af London-konventionen. Denne skrivelse blev efterfulgt af en skrivelse af 16. juli 1994, hvori det blev præciseret, at forskellen mellem den tonnage, som Kommissionen havde lagt til grund i beslutningen af 5. juli 1993, og den, der fremkom ved anvendelsen af London-konventionen, var 181,40, hvilket svarede til en finansiel støtte fra Fællesskabet på 425 700 ECU og fra Den Hellenske Republik på 85 140 ECU.

15 Ved skrivelse af 4. juli 1994 besvarede generaldirektøren for GD XIV skrivelsen fra det græske Landbrugsministerium af 11. maj 1994. Under henvisning til sin skrivelse af 1. februar 1994 anførte han, at Kommissionen ikke kunne anvende den tonnage for Maistrali II, der var målt »i henhold til bestemmelserne i London-konventionen (GT), med henblik på beregningen af den finansielle fællesskabsstøtte til oprettelse af blandede selskaber«. Forordning nr. 4028/86 fastsatte i bilag VII maksimumsbeløbet for denne støtte på grundlag af måling af fartøjerne i bruttoregistertons (brt). Generaldirektøren oplyste, at efter at Rådet havde vedtaget forordningen om ændring af forordning nr. 2930/86, påhvilede det Kommissionen omgående at udarbejde et nyt forslag til forordning om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 3699/93 af 21. december 1993 om kriterier og betingelser for EF-strukturinterventioner inden for fiskeri, akvakultur og forarbejdning og afsætning af fiskerivarer og akvakultur-produkter (EFT L 346, s. 1, herefter »forordning nr. 3699/93«) med henblik på at fastsætte nye præmiesatser pr. fartøjskategori og pr. bruttotonnageklasse (GT) i overensstemmelse med London-konventionen. For

fremtiden — og når denne ændring var blevet vedtaget af Rådet — ville Kommissionen være i stand til at fastsætte præmiebeløbet på grundlag af fartøjernes brt eller GT.

16 Ved skrivelse af 1. september 1994 til direktøren for direktorat XIV. D mindede sagsøgeren Kommissionen om, at den ikke havde taget stilling til muligheden for at yde en supplerende finansiel støtte, således som begrundet af de græske myndigheder i en skrivelse af 1. oktober 1993, hvori de redegjorde for deres opfattelse og anmodede Kommissionen om at skifte standpunkt. Sagsøgeren angav endvidere, at han ville vente til den 20. september 1994 med at indlede en retssag mod Kommissionen.

17 Direktøren for direktorat XIV. D svarede ved skrivelse af 19. september 1994. Han gentog, at Maistrali II var blevet bygget med en drægtighed på 297,60 bruttoregistertons ifølge de græske regler om måling, og at der var ydet støtte til bygningen af fartøjet på grundlag af denne drægtighed i henhold til forordning nr. 2908/83. I det projekt vedrørende et blandet selskab, som de græske myndigheder havde fremsendt til Kommissionen den 25. februar 1992, var Maistrali II opført med 297,60 tons i bruttotonnage med henblik på ydelse af en fællesskabsstøtte på 1 267 800 ECU. Efter at have anerkendt modtagelsen af det nævnte projekt den 2. marts 1992 ydede Kommissionen ved beslutning af 5. juli 1993 en støtte på 1 267 800 ECU i overensstemmelse med de nationale myndigheders anmodning. Direktøren fandt herefter, at der ikke var anledning til at ændre denne beslutning.

18 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 13. maj 1996 har sagsøgeren anlagt nærværende sag.

Parternes påstande

19 Dimitrios Polyvios har som sagsøger nedlagt følgende påstande:

— Sagen antages til realitetsbehandling, og sagsøgeren gives medhold.

— Sagsøgte tilpligtes at betale et beløb på 510 840 ECU eller, subsidiært, et beløb på 425 700 ECU, med tillæg af renter efter loven fra den 8. august 1993 og indtil fuld betaling.

— Kommissionen tilpligtes at betale samtlige sagsomkostninger.

20 Kommissionen har som sagsøgt nedlagt følgende påstande:

— Sagen afvises.

— Subsidiært frifindes sagsøgte, idet søgsmålet er uden grundlag.

— Sagsøgeren tilpligtes at betale sagens omkostninger.

Formaliteten

21 Kommissionen har — uden formelt at fremsætte en formalitetsindsigelse i procesreglementets artikel 114's forstand — bestridt, at sagen kan antages til realitetsbehandling, idet den i det væsentlige har gjort gældende, at sagen i virkeligheden tilsigter en annullation af en individuel beslutning, der er blevet endelig, og at den dermed tilsigter at omgå den i EF-traktatens artikel 173 fastsatte procedure.

22 Procesreglementets artikel 111 bestemmer, at såfremt det er åbenbart, at en sag må afvises, kan Retten uden at fortsætte sagens behandling træffe afgørelse ved begrundet kendelse. Retten anser den foreliggende sag for tilstrækkeligt oplyst på grundlag af sagsakterne, og det findes ikke fornødent at fortsætte sagens behandling.

Parternes argumenter

23 Kommissionen har først anført, at selv om det søgsmål, der omhandles i traktatens artikel 178 og 215, udgør et selvstændigt retsmiddel blandt retsmidlerne i fællesskabsretten, fører afvisningen af annullationspåstanden — som en undtagelse fra dette princip — til afvisning af erstatningspåstanden, såfremt der med erstatningspåstanden i virkeligheden tilsigtes en annullation af en individuel beslutning, der er blevet endeligt bindende, og såfremt retsvirkningerne af denne beslutning ville blive ophævet, såfremt påstanden blev taget til følge (Domstolens dom af 26.2.1986, sag 175/84, Krohn mod Kommissionen, Sml. s. 753, præmis 32 og 33, og af 1.4.1993, sag C-25/91, Pesqueras Echebastar mod Kommissionen, Sml. I, s. 1719).

24 Under nærværende sag påstår sagsøgeren erstatning for en retsakt fra Kommissionen, der kunne være gjort til genstand for et annullationssøgsmål inden for den fastsatte frist. Disse to søgsmål tilsigter samme økonomiske resultat.

25 Beslutningen af 5. juli 1993, som er en individuel retsakt, angiver klart, at den finansielle støtte var blevet ydet på de deri angivne forudsætninger og på grundlag af de finansielle oplysninger, der fremgik af bilaget, blandt disse oplysningen om tonnagen på 297,60 brt. Da sagsøgeren således fra datoen for meddelelsen af beslutningen var bekendt med alle de faktorer, der indgik i beregningen af den finansielle støtte, kunne han have nedlagt påstand om annullation af den i medfør af traktatens artikel 173 med henblik på at opnå en ændring af beregningsmetoden for den finansielle støtte. Med nærværende sag, der er anlagt tre år senere, søger han at opnå det samme resultat.

26 Hvis det antages, at Kommissionen har begået en fejl, måtte denne være blevet begået i forbindelse med den individuelle beslutning. Sagsøgeren kunne følgelig have påstået annullation af denne beslutning som værende årsagen til det hævdede tab. Fristen for indgivelse af et annullationssøgsmål er imidlertid udløbet for lang tid siden. Denne frist, som er fastsat i traktatens artikel 173, er ufravigelig.

27 Eftersom nærværende sag direkte træder i stedet for den sag, som ikke blev anlagt inden for den frist, der er fastsat i traktatens artikel 173, og idet sagsøgeren selv har forklaret, at begge søgsmål hviler på det samme retlige og faktiske grundlag, og da deres retsvirkninger er identiske, følger det efter Kommissionens opfattelse heraf, at erstatningssagen udgør en tilsidesættelse af bestemmelserne om forældelse af annullationssøgsmålet.

28 Sagsøgeren har anført, at erstatningssøgsmålet i henhold til traktatens artikel 215 principielt er selvstændigt i forhold til passivitets- og annullationssøgsmålet, og at retspraksis alene stiller strengere krav, såfremt dette retsmiddel direkte anvendes i stedet for et annullationssøgsmål, som bevidst ikke er blevet anvendt, eller hvor sagsøgeren ikke har fået medhold (jf. Domstolens dom af 21.2.1974, forenede sager 15/73-33/73, 52/73, 53/73, 57/73-109/73, 116/73, 117/73, 123/73, 132/73 og 135/73-137/73, Kortner m.fl. mod Rådet, Kommissionen og Parlamentet, Sml. s. 177).

29 I nærværende sag bør Retten undersøge den sandsynlige årsag til, at annullationssøgsmålet ikke blev anlagt inden for den fastsatte frist. Retten har alene mulighed for og ret til at afvise erstatningssagen og herved give en detaljeret begrundelse for, at der foreligger »et middel til at omgå proceduren«, såfremt det fremgår af sagen, af de af parterne fremførte anbringender, af de faktiske omstændigheder og af sagsakterne, at sagsøgeren bevidst har undladt at benytte fremgangsmåden med et annullationssøgsmål for dermed at undgå følgerne af, at der — uden undskyldende årsager — ikke blev anlagt et annullationssøgsmål.

30 Nærværende søgsmål er ikke et »middel til at omgå proceduren« og heller ikke udtryk for et bevidst misbrug. Sagsøgeren har i den forbindelse gjort gældende, at han efter den 17. juli 1993, da han fik meddelelse om beslutningen af 5. juli 1993, indgav skriftlig klage, anmodede om berigtigelse af beslutningen, havde møde med de relevante personer i Bruxelles og bragte sagen i erindring over for de græske myndigheder og fællesskabsadministrationen. De græske myndigheder blev overbevist, de berigtigede deres fejl, og de anbefalede over for Kommissionen, at den supplerende støtte blev udbetalt. Kommissionens tjenestegrene havde givet sagsøgeren et halvofficielt løfte om, at de sandsynligvis ville imødekomme hans anmodning, såfremt de græske myndigheder berigtigede deres fejl og afgav en udtalelse af dette indhold. Kommissionen afslog imidlertid hans ansøgning og fremførte herved modstridende begrundelser.

31 Hvad enten annullationssøgsmålet anses for begrundet, eller — fordi et sådant ikke er anlagt — der gives medhold i erstatningssagen, er retsvirkningerne heraf de samme, nemlig en forpligtelse for Kommissionen til at udbetale den supplerende støtte til sagsøgeren, eftersom de to søgsmål har samme retlige og faktiske grundlag, og fordi morarenterne begyndte at løbe med virkning fra rykkerskrivelsen af 8. august 1993 fra sagsøgeren til Kommissionen.

Rettens bemærkninger

32 Ifølge retspraksis er erstatningssøgsmålet efter traktatens artikel 178 og artikel 215, stk. 2, indført som et selvstændigt middel med en særlig funktion inden for retsmiddelsystemet. Det fremgår heraf, at afvisning af et annullationssøgsmål principielt ikke medfører afvisning af et søgsmål med påstand om erstatning af et angiveligt tab (jf. Rettens dom af 15.3.1995, sag T-514/93, Cobrecaf m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 621, præmis 58, og af 24.9.1996, sag T-491/93, Richco mod Kommissionen, Sml. II, s. 1131, præmis 64).

33 Det bemærkes imidlertid, at selv om en part kan rejse erstatningssag uden herved i medfør af gældende retsforskrifter at være tvunget til at kræve annullation af den ulovlige retsakt, som har forårsaget tabet, kan han dog ikke på denne måde komme uden om afvisningen af et søgsmål, der vedrører det samme ulovlige forhold og tilsigter samme økonomiske resultat (jf. Domstolens kendelse af 26.10.1995, forenede sager C-199/94 P og C-200/94 P, Pevasa og Inpesca mod Kommissionen, Sml. I, s. 3709, præmis 27). Afvisningen af annullationssøgsmålet medfører også afvisning af erstatningssøgsmålet, såfremt der med erstatningssøgsmålet reelt tilsigtes en ophævelse af en individuel beslutning, der er blevet endelig (jf. Cobrecaf m.fl. mod Kommissionen, a.st., præmis 59, og Richco mod Kommissionen, a.st., præmis 65), eller med andre ord ophævelse af en retsakt eller en beslutning, der kan gøres til genstand for et annullationssøgsmål, der anlægges af en fysisk eller juridisk person, og hvor der ikke rettidigt er anlagt sag til prøvelse af retsakten eller beslutningen.

34 For så vidt angår den foreliggende sag skal det for det første bemærkes, at det fremgår af sagen, at den ulovlige adfærd, som sagsøgeren kritiserer Kommissionen for, nærmere bestemt består deri,

— at den tiltrådte de græske myndigheders anbefaling uden at efterprøve de beregninger, som den var baseret på, og uden at undersøge sagsøgerens ansøgning af 9. januar 1992 og de dokumenter, der fulgte med denne

— at den ikke beregnede den finansielle støtte på grundlag af den tonnage for Maistrali II, der fremkom ved anvendelse af London-konventionen, hvilket er i strid med fællesskabsbestemmelserne såvel som med principperne vedrørende god forvaltning og ligebehandling

— at den afslog at ændre sin beslutning af 5. juli 1993 efter de græske myndigheders anbefaling i disses skrivelse af 1. oktober 1993

— at der er givet modstridende begrundelser for afslagene på at ændre Kommissionens beslutning af 5. juli 1993, og

— at den officiøst lovede sagsøgeren, at hans ansøgning om en supplerende finansiel støtte sandsynligvis ville blive imødekommet, hvis de græske myndigheder fremsatte en anbefaling, som støttede dette.

35 Årsagsforbindelsen mellem disse forskellige forhold, som udgør den kritiserede adfærd, og det lidte tab, dvs. den omstændighed, at beløbet for den ydede finansielle støtte blev beregnet på grundlag af en tonnage, der var fastsat i henhold til Oslo-metoden og ikke i henhold til London-metoden, vedrører således ulovligheden af beslutningen af 5. juli 1993 og Kommissionens afslag på at ændre denne beslutning.

36 Beslutningen af 5. juli 1993 blev imidlertid meddelt sagsøgeren i overensstemmelse med traktatens artikel 191, stk. 3. Sagsøgeren har anført, at han modtog den den 17. juli 1993. Der er tale om en individuel beslutning, der er rettet til Den Hellenske Republik og til sagsøgeren, og som kan gøres til genstand for et annullationssøgsmål, som anlægges af sidstnævnte. Da sagsøgeren ikke har anlagt et sådant søgsmål, er beslutningen blevet endelig i forhold til ham.

37 For så vidt angår Kommissionens senere afslag på at yde en supplerende finansiel støtte fremgår det, at sagsøgeren har udpeget fire sådanne afslag, nemlig i skrivelserne af 23. august 1993 og af 1. februar, 4. juli og 19. september 1994 (jf. præmis 10, 13, 15 og 17 ovenfor). Det fremgår i så henseende af retspraksis, at et erstatningssøgsmål skal afvises, såfremt det vedrører erstatning for et tab, der skyldes, at en institutions retsakt er ulovlig, og retsakten ikke har nogen retsvirkninger (jf. Domstolens kendelse af 13.6.1991, sag C-50/90, Sunzest mod Kommissionen, Sml. I, s. 2917, præmis 18 og 19, og af 4.10.1991, sag C-117/91, Bosman mod Kommissionen, Sml. I, s. 4837, præmis 20). Det må herefter undersøges, om afslagene på at ændre beslutningen af 5. juli 1993 blot indeholder en bekræftelse af denne tidligere trufne beslutning, eller om de udgør beslutninger, der væsentligt ændrer sagsøgerens retsstilling i forhold til den, han havde i henhold til den tidligere beslutning, fordi afslagene hviler på en ny omstændighed, som må antages at afføde bindende retsvirkninger, der kan berøre sagsøgerens interesser (jf. dommen i sagen Cobrecaf m.fl. mod Kommissionen, a.st., præmis 45).

38 Kommissionens første afslag på at ændre beslutningen af 5. juli 1993, som omhandles i skrivelsen af 23. august 1993, hvori Kommissionen blot meddeler sagsøgeren, at beslutningen af 5. juli 1993 var blevet truffet på grundlag af oplysninger, der var meddelt af den græske administration, er blot en bekræftelse af denne sidste beslutning.

39 Derimod må afslaget i skrivelsen af 1. februar 1994 betragtes som en ny beslutning. Det fremgår nemlig af sagen, at Kommissionen traf beslutningen af 5. juli 1993 på grundlag af oplysninger, som de græske myndigheder havde fremsendt, uden at kontrollere, om den angivne tonnage for Maistrali II var blevet beregnet i henhold til London-metoden, i henhold til Oslo-metoden eller i henhold til en anden metode. Det var først efter, at sagsøgeren havde meddelt Kommissionen, at beløbet for den ydede finansielle støtte i strid med de gældende bestemmelser ikke var blevet beregnet på grundlag en tonnage, der var fastsat i henhold til London-metoden, at Kommissionen undersøgte dette spørgsmål. Sagsøgeren henledte Kommissionens opmærksomhed på dette spørgsmål, såvel via de græske myndigheder som direkte, navnlig ved sin skrivelse af 22. november 1993. I skrivelsen af 1. februar 1994 anførte Kommissionen, at en måling af drægtigheden for Maistrali II i henhold til bestemmelserne i London-konventionen ikke kunne lægges til grund for beregningen af den finansielle støtte. Såfremt Kommissionen havde godtaget sagsøgerens anbringende, ville den have ydet den ansøgte finansielle støtte. Følgelig var skrivelsen af 1. februar 1994 baseret på en ny omstændighed, som må antages at afføde bindende retsvirkninger, der kan berøre sagsøgerens interesser. Denne konklusion bekræftes af skrivelsen af 14. januar 1994, hvori det angives, at Kommissionen på daværende tidspunkt var ved at undersøge spørgsmålet.

40 Afslagene i skrivelserne af 4. juli 1994 og af 19. september 1994 er blot bekræftelser af de tidligere trufne beslutninger af 5. juli 1993 og af 1. februar 1994.

41 Skrivelserne af 23. august 1993, af 4. juli 1994 og af 19. september 1994 har således ingen retsvirkninger, og nærværende sag må herefter afvises, for så vidt det hermed tilsigtes at opnå erstatning for et tab som følge af disses ulovlighed.

42 For så vidt angår skrivelsen af 1. februar 1994 må det fastslås, at selv om den udgør en individuel afgørelse, der er rettet til sagsøgeren, og som kan gøres til genstand for et annullationssøgsmål, har sagsøgeren heller ikke anlagt en sådan sag til prøvelse af denne beslutning inden for den fastsatte frist. Den er dermed også blevet endelig.

43 Det skal i denne forbindelse understreges, at det følger af retspraksis, at søgsmålsfristerne, der er ufravigelige, hverken kan fraviges af parterne eller af domsmyndigheden, og at begrebet undskyldelig vildfarelse må fortolkes indskrænkende. Det kan kun angå ekstraordinære omstændigheder, f.eks. hvor den pågældende institution har udvist en adfærd, der i sig selv eller i afgørende omfang har være egnet til at fremkalde en undskyldelig vildfarelse hos en retsundergiven, der har handlet i god tro og med den omhu, som kræves af en normalt påpasselig erhvervsdrivende (jf. Rettens dom af 16.3.1993, forenede sager T-33/89 og T-74/89, Blackman mod Parlamentet, Sml. II, s. 249, præmis 34, og Domstolens dom af 15.12.1994, sag C-195/91 P, Bayer mod Kommissionen, Sml. I, s. 5619, præmis 26). Sagsøgeren har imidlertid ikke fremlagt noget bevis for, at Kommissionen har udvist en sådan adfærd.

44 Endelig tilsigtes det med nærværende sag at opnå et beløb svarende til forskellen mellem det beløb i finansiel fællesskabsstøtte, som ville være blevet udbetalt, hvis Kommissionen havde imødekommet ansøgningen, således som fremsat af sagsøgeren, og det beløb, der blev ydet ved beslutningen af 5. juli 1993, med tillæg af morarenter (jf. kendelsen i sagen Pevasa og Inpesca mod Kommissionen, a.st., præmis 28).

45 Det følger i det hele af det anførte, at nærværende erstatningssag, der er anlagt mere end to år og tre måneder, efter at den sidste beslutning, der kunne gøres til genstand for et annullationssøgsmål, blev truffet, har til formål at omgå den søgsmålsfrist, der er fastsat i traktatens artikel 173, og at den således er en omgåelse af den fremgangsmåde, der er fastsat i traktatens artikel 178 (jf. kendelsen i sagen Pevasa og Inpesca mod Kommissionen, a.st., præmis 28).

46 Det er herefter åbenbart, at sagen må afvises.

Sagens omkostninger

47 I medfør af procesreglementets artikel 87, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Sagsøgeren har tabt sagen og bør derfor tilpligtes at betale sagens omkostninger.

Af disse grunde

bestemmer

RETTEN (Fjerde Afdeling)

1) Sagen afvises.

2) Sagsøgeren betaler sagens omkostninger.

Således bestemt i Luxembourg den 3. februar 1998.

H. Jung — P. Lindh

Justitssekretær — Afdelingsformand